

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційну форму здобуття освіти
у Криворізькій гімназії № 108 КМР

I. Організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання

Положення про дистанційне навчання, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466, зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 №1115 визначає, що під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

У зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України проведено оновлення змісту навчальних програм загальної середньої освіти.

У закладі передбачено індивідуальне, інклюзивне та сімейне навчання.

Індивідуальна форма здобуття освіти використовує технології дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115.

У період воєнного стану у закладі освіти інклюзивне навчання відбувається із застосуванням дистанційної форми здобуття освіти.

В зв'язку з введенням воєнного стану на території України освітній заклад також використовує сімейну форму навчання для дітей, які перебувають за кордоном.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти — це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні, не нижчому за стандарти освіти, несуть батьки.

Під час сімейного навчання важливим є рівень знань дитини, щоб вона не відставала від однолітків, а її знання відповідали рівню Держстандарту. Для цього учні проходять оцінювання чотири рази на рік. Воно відбувається в залежності від можливостей дитини (онлайн або офлайн).

II. Реалізація дистанційного навчання

Дистанційне навчання може бути реалізовано шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми здобуття освіти.

Основні відмінності від звичайного навчання:

- учні самі розраховують свій час — це збільшує ефективність навчання;
- вчителі фокусуються на некогнітивних навичках (спілкування, самоідентифікація, робота в команді тощо) та формуванні світогляду учнів;
- заклад використовує систему групового викладання — наприклад, для одного класу урок проводять два вчителі — діляться досвідом одне з одним;
- один день на тиждень учні працюють самостійно, а вчителі проводять короткі 10-хвилинні індивідуальні перевірки для кожного(-ної) учня(-иці) у класі.

Переваги дистанційного навчання:

- можливість працювати з учнями у маленьких групах та збільшувати вплив на них;
- учні навіть без вчителя продовжують навчатися через спеціальні застосунки;
- учні можуть проходити тестування онлайн та отримувати миттєвий зворотний зв'язок від вчителя.

Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми рівнями відповідно до державних стандартів освіти.

Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти відповідно до їх здібностей та можливостей.

Дистанційне навчання реалізовується:

- шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

III. Особливості організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання

Для забезпечення дистанційного навчання заклад використовує можливості та інструменти Google Workspace for Education.

Gmail. Спілкуйтесь різними мовами Використовуйте функцію перекладу для спілкування. Використовуйте експериментальну функцію Лабораторія для ефективнішої роботи Шаблони відповіді, скасувати відправку, нагадування про неприєднані файли, відповіді одразу усім тощо. Долайте цифровий розрив, розвивайтесь.

Диск Google - сховище даних, що дозволяє користувачам зберігати свої дані на серверах у хмарі і ділитися ними з іншими користувачами в Інтернеті. Google диск включає Google Документи, Таблиці та Презентації, офісний пакет, який дозволяє спільно редагувати документи, електронні таблиці, презентації, малюнки, форми, і багато іншого.

Google документи - розроблений Google безкоштовний хмарний офісний пакет, що включає текстовий редактор, табличний редактор і службу для створення презентацій.

Google Таблиці - додаток для роботи з електронними таблицями. В режимі реального часу користувач має можливість самостійно працювати з таблицями (редагувати, форматовувати, тощо), а також надати спільний доступ іншим користувачам для спільної роботи. Правки відстежуються користувачем, а історія редагувань представляє зміни. Положення редактора виділяється певним для редактора кольором та курсором, а система дозволів регулює, що користувачі можуть робити.

Google Презентації – презентаційна програма. Презентації дозволяють користувачам створювати та редагувати презентації в Інтернеті під час співпраці з іншими користувачами в режимі реального часу. Правки відслідковуються користувачем з історією редагування, яка відстежує зміни в презентації. Положення кожного редактора виділяється певним для редактора кольором/курсором, і система регулює, що користувачі можуть робити через різний ступінь дозволів.

Google Форми – програмне забезпечення для адміністрування опитування. Додаток дозволяє користувачам створювати та редагувати опитування в Інтернеті, співпрацюючи з іншими користувачами в режимі реального часу. Зібрану інформацію можна автоматично внести в електронну таблицю.

Сайти Google – спрощений безкоштовний хостинг. Творець сайту може запрошувати інших користувачів для спільної роботи над сайтом, контролювати їх доступ до матеріалів. Сайт може бути використаний в private режимі, наприклад, для організації особистого блоку або для ведення записів по приватному проекту з доступом до інформації тільки після авторизації.

YouTube – популярний відеохостинг, що надає послуги розміщення відеоматеріалів. Користувачі можуть додавати, переглядати і коментувати ті чи інші відеозаписи. Завдяки простоті та зручності використання, YouTube став одним із найпопулярніших місць для розміщення відеофайлів. Служба містить як професійні, так і аматорські відеозаписи, у тому числі відеоблоги.

Google Calendar — безкоштовний вебзастосунок для тайм-менеджменту розроблений Google. Дозволяє ефективно організувати розклад занять.

Google Клас – це інструмент від Google Apps for Education, за допомогою якого викладачі можуть швидко створювати й упорядковувати завдання, надавати результати перевірок і легко спілкуватися зі своїми студентами. Завдяки Google Класу студенти можуть зберігати свої робочі файли й виконувати завдання на Google Диску та спілкуватися з викладачами й однокурсниками напряму.

У Google Класі можна працювати з Google Документами, Диском і Gmail. Викладачі можуть створювати й збирати завдання в режимі онлайн, переглядати, хто вже виконав завдання, а хто – ні, а також надавати результати перевірок у реальному часі кожному студенту.

Дистанційна форма навчання в закладі освіти запроваджується відповідно до рішення педагогічної ради, погодженого з органом управління освітою, у сфері управління якого перебуває освітній заклад.

IV. Особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

Технології дистанційного навчання використовуються в закладі для проведення занять через мережу Інтернет під час карантину; навчанні учнів, що з різних причин не можуть бути присутніми очно на заняттях; виконанні науково-дослідницьких робіт у Малій академії наук України; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів.

Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення, накопичення та ефективне використання електронних освітніх ресурсів, управління освітнім процесом та навчальну взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному та асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає суб'єктам дистанційного навчання цілодобовий доступ до електронних освітніх ресурсів для реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

- технічна/сервісна підтримка для забезпечення безперервної роботи платформи дистанційного навчання, що надається фахівцями у сфері цифрових технологій;

- електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання.

Дистанційне навчання передбачає кілька типів взаємодії з різними цілями:

- оперативне інформування (закриті групи або спільноти класів);

- повідомлення нового матеріалу(проведення онлайн-уроків);

- доступ до різноманітних навчальних матеріалів тощо);

- уточнювальні запитання (можливість ставити питання та отримати відповідь поза межами онлайн-уроку);

- отримання робіт учнів (тести чи виконані практичні завдання в зошитах);

- оцінювання та коментарі до виконаних робіт, зворотній зв'язок.

Взаємодія між учасниками дистанційного навчання відбувається в межах штучно створеного комунікативного простору. Комунікативний простір передбачає сформовану ситуацію взаємодії, в якій є місце, час та взаємне бажання для спілкування, спрямовані на досягнення цілей процесу навчання.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари,

онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу, визначені освітньою програмою закладу освіти (навчальними програмами з окремих предметів (інтегрованих курсів).

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимах.

Синхронний режим – учасники освітнього процесу співпрацюють у режимі реального часу, таких як чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі.

Асинхронний режим – учасники працюють у власному темпі та в зручний для себе час, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі, віртуальні дошки, платформи для навчання.

Основними формами онлайн-комунікації є:

Відеоконференція – один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених класах», коли учні і викладач знаходяться на відстані. Вона проводиться у визначений день і в призначений час. Для якісного проведення відеоконференції необхідна її чітка підготовка: створення програми, своєчасна інформація на сайті і розсилка за списком. У режимі реального часу можна проводити онлайн консультації, заняття, обговорювати та приймати рішення, дискутувати, проводити захист проєктів. Учитель і учні можуть бачити один одного, вчитель має можливість супроводжувати заняття наочними матеріалами. Для проведення відеоконференцій у закладі використовуються можливості Google Meet, що є складовою Google Workspace for Education.

Форум – найпоширеніша форма спілкування. Форум присвячується будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Програмне забезпечення форумів дозволяє приєднувати файли різного формату.

Чат – спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативного спілкування людей через Інтернет. Чати бувають: текстові, голосові, аудіо та відео. Зокрема, голосовий чат можна використати при вивченні іноземних мов, а також організувати спілкування з носіями мови.

Блог – одна з форм спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі або групі людей.

Електронна пошта – спосіб обміну повідомленнями між людьми і використовується для організації спілкування вчителя та учня, а також учнів між собою. Повідомлення можуть бути в різних формах: тексти, графіка, звуки, відео.

Анкетування – спосіб опитування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків) про якість дистанційного навчання або з інших питань.

Соціальні мережі, служби обміну миттєвими повідомленнями та мобільні застосунки на кшталт Viber, які дозволяють створювати закриті групи, спільноти, чати, вести обговорення тем, завдань, проблем, інформації.

Дистанційне навчання передбачає використання поряд з основною платформою допоміжні – це сервіси, де розміщені інтерактивні вправи, завдання

та відео- аудіо- та текстові матеріали, що допоможуть краще розкрити тему.
Зокрема:

EdEra – безкоштовний освітній проєкт, який ставить за мету зробити освіту якісною і доступною.

Classtime – помічник учителя для онлайн-тестування і простеження прогресу усього класу в реальному часі.

LearningApps.org – сервіс для підтримки процесів навчання та викладання за допомогою невеликих інтерактивних модулів, які можуть використовуватися безпосередньо як навчальні ресурси або для самостійної роботи.

Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

«На Урок» – Український освітній онлайн-портал для вчителів.

«Всеосвіта» – це сучасна платформа, яка містить необхідні інструменти для організації дистанційного навчання, безкоштовну онлайн-бібліотеку методичних матеріалів, розробки для розвитку й навчання учнів.

Важливою складовою дистанційного навчання є використання онлайн уроків **«Всеукраїнська школа онлайн»** — це платформа для дистанційного та змішаного навчання учнів 5-11 класів та методичної підтримки вчителів.

Платформа містить відеоуроки, тести та матеріали для самостійної роботи з 18 основних предметів. Діти можуть користуватися платформою як для навчання під час карантину, так і для ознайомлення з темою, яку пропустили у школі через хворобу або з інших причин. Увесь навчальний контент відповідає чинним державним освітнім програмам, а його якість перевірена Українським інститутом розвитку освіти. Перелік та тематику курсів запропоновано Міністерством освіти і науки України.

Крім теоретичної частини дистанційне навчання охоплює і інші види діяльності.

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Лабораторне заняття проводиться дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять проводяться дистанційно у синхронному або асинхронному режимах, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) включають проміжний (тематичний), підсумковий контроль знань, умінь та навичок, набутих учнем (вихованцем), у процесі навчання.

Усі контрольні заходи можуть здійснюватись відповідно до рішення закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається.

V. Особливості оцінювання та контролю

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове та річне.

При навчанні у дистанційному режимі оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

При здійсненні семестрового оцінювання учнів з тимчасово окупованих територій, з числа внутрішньо переміщених осіб і тих, хто повернувся на постійне місце проживання, зараховуються всі оцінки, які вони отримали впродовж семестру незалежно від місця навчання: у закладі, де навчалися за місцем тимчасового перебування або у будь-якій іншій школі, яка здійснює навчання за однією із форм здобуття освіти (очною, змішаною, дистанційною, екстернатною, сімейною).

Крім того, для проведення семестрового та річного оцінювання здобувачі освіти можуть надавати інформацію з електронних журналу та щоденника за попереднім місцем навчання.

За відсутності в учнів з числа тих, хто повернувся на постійне місце проживання, та з тимчасово окупованих територій облікованих результатів оцінювання за попереднім місцем навчання заклад освіти може провести підсумкове семестрове оцінювання у вигляді контрольної роботи, тестування, співбесіди тощо. При такому оцінюванні, за потреби, можуть використовуватися технології дистанційного навчання.

Виставлення оцінок у Криворізькій гімназії № 108 відбувається з використанням електронних журналів порталу «Нові знання».

Оцінювання – процес встановлення рівня навчальних досягнень учнів в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних програм. Вчитель скориговує календарно-тематичне планування, визначає основний матеріал, що підлягає повторенню або пропедевтиці. Під час організації контролю та оцінювання переконується, що всі зрозуміли базові підходи та правила.

Оптимальним способом оцінювання в умовах дистанційного навчання є оцінювання в режимі онлайн – якщо є технічна можливість, на дистанційних платформах, на яких існує така функція.

Отримання навчальних матеріалів та спілкування між учасниками дистанційного навчання під час оцінювання, що проводиться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимах. Це можуть бути письмові роботи (самостійні й контрольні, перекази, у тому числі окремі тестові, компетентісні

завдання тощо), а також навчальний проєкт, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо.

У разі потреби, виконання завдання учнями, учитель контролює через відеозв'язок (Google Meet).

Під час контролю та оцінювання педагог зважає на рівень здоров'я учнів та загальний досвід дистанційного навчання, а також на технічні проблеми, які можуть виникнути під час виконання завдань.

Якщо дитина під час дистанційного навчання не мала доступу до Інтернету й цифрових ресурсів, її рівень знань оцінюється після відновлення очного навчання. Якщо дистанційне навчання тривале і є можливість та готовність до співпраці з боку батьків чи законних представників дитини, виконані роботи дитини надсилаються вчителю поштою.

Облік результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Результати оцінювання надаються дитині індивідуально (батькам та законним представникам), використовуючи інструменти Google Workspace for Education (або інші варіанти за потреби і домовленістю сторін). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є недопустимим.

VI. Дистанційне навчання дітей з особливими освітніми потребами

Діяльність дитини з особливими освітніми потребами оцінюється не лише з позиції набутих знань, а насамперед – з позиції прогресивного розвитку.

Для успішної реалізації дистанційного навчання надзвичайно важливим є:

- залучення батьків до консультування щодо особливостей організації процесу дистанційного навчання;
- повторення та актуалізація раніше вивченого матеріалу;
- урахування індивідуальної працездатності дитини відповідно до стану її здоров'я;
- моніторинг динаміки втомлюваності;
- дотримання режиму дня, заснованого на наукових рекомендаціях;
- спокій, впевненість і позитивні емоції педагогів та батьків.

VII. Забезпечення дистанційного навчання

Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану.

Педагогічні, науково-педагогічні працівники та методисти закладу освіти, в якому організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускну здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;
- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання
- завдань, особливостей контролю тощо; - документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально- тематичні плани, розклади занять);
- відео- та аудіозаписи уроків, семінарів тощо; - мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання; - пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою вчителем; - ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається закладом освіти залежно від профілю навчальної дисципліни.

Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів освіти заклад освіти може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці у цьому закладі освіти.

Документи щодо навчання здобувачів освіти (здобуття загальної середньої освіти) за дистанційною формою навчання по закінченню навчального року передаються в архів освітнього закладу.